Η ΘΕΣΜΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ: "ΕΞΕΛΙΞΗ –ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ"

Του

ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

Μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαικό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2014

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικής

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του πτυχίου του

LLM

Η ΘΕΣΜΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ: ''ΕΞΕΛΙΞΗ –ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ''

Διπλωματική Εργασία Μεταπτυχιακού Προγράμματος

Επιβλέπων καθηγητής

Κωνσταντίνος Γ. Αθανασόπουλος

Ευχαριστίες

Οι αέναες εξελίξεις στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι κατέστησαν πιο έντονη την ανάγκη και την επιθυμία μου να επικεντρωθώ αλλά και να εμβαθύνω τις γνώσεις μου στα θέματα που αφορούν στους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Σ' αυτό το σημείο αισθάνομαι αδήριτη την ανάγκη μου να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες μου σε όλους εκείνους τους ανθρώπους, οι οποίοι με βοήθησαν να φέρω εις πέρας την παρούσα διπλωματική μου εργασία. Η συμπαράσταση και η συμβολή τους ήταν ιδιαίτερα πολύτιμη και καθοριστική στην εκπόνηση της εργασίας, χωρίς τη βοήθεια των οποίων νιώθω ότι δεν θα είχα την ευκαιρία να ολοκληρώσω τις σπουδές μου.

Καταρχάς, τις ιδιαίτερες ευχαριστίες μου τις οφείλω στον Καθηγητή και επιβλέποντα της διπλωματικής μου εργασίας Κύριο Αθανασόπουλο Κωνσταντίνο. Η καθοδήγησή του, οι πολύτιμες συμβουλές του, οι αστείρευτες γνώσεις του στάθηκαν πολύτιμος αρωγός κατά τη διαδικασία της συγγραφής της διπλωματικής εργασίας, ενώ παράλληλα εμπλούτισε τις γνώσεις μου στα ευρωπαϊκά ζητήματα.

Δεν θα μπορούσα να μην ευχαριστήσω θερμά και την οικογένειά μου για την ηθική υποστήριξη και συμπαράσταση. Τους ευγνωμονώ ιδιαίτερα που βρίσκονται συνέχεια δίπλα μου, σε κάθε μου βήμα και απόφαση, παρέχοντάς μου την ελπίδα και τη δύναμη να συνεχίζω να προσπαθώ για το καλύτερο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα ευρωπαϊκά κράτη συνάπτουν μεταξύ τους Συνθήκες και ιδρύουν υπερεθνικά θεσμικά όργανα (π.χ. Επιτροπή, Συμβούλιο, Ευρωκοινοβούλιο). Στα όργανα αυτά μεταβιβάζουν τις αρμοδιότητές τους σε τομείς καθοριστικής σημασίας, (π.χ. χάραξη οικονομικής και νομισματικής πολιτικής), επειδή θεωρούν ότι η δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχει καλύτερα αποτελέσματα, απ' ό,τι σε εθνικό. Θεωρούν, με άλλα λόγια, ότι μέσα από το συλλογικό συμφέρον θα εξυπηρετηθεί αποτελεσματικότερα και το ειδικό, εθνικό τους συμφέρον. Το παλαιό ρητό «η ισχύς εν τη ενώσει» επανέρχεται επίκαιρο όσο ποτέ στη λειτουργία της Ε.Ε.

Η Ε.Ε. ενεργεί στην πράξη θεσπίζοντας κανόνες δικαίου. Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. με την ένταξή τους σε αυτή και την υπογραφή των ευρωπαϊκών Συνθηκών αναλαμβάνουν τη δέσμευση να εφαρμόζουν το ευρωπαϊκό δίκαιο.

Αντικείμενο της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι να παρουσιάσει, να εξετάσει, να αναλύσει και να αξιολογήσει την εξέλιξη της θεσμικής συγκρότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή διαμορφώθηκε μέσα από τις διαδοχικές αναθεωρήσεις των ιδρυτικών Συνθηκών με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, τις συνθήκες του Μάαστριχτ, του Άμστερνταμ και της Νίκαιας, καταλήγοντας στη Συνθήκη της Λισαβόνας.

ABSTRACT

European countries make treaties with each other and establish supranational institutions (eg European Commission, European Council, European Parliament). They transfer and delegate their responsibilities in these institutions, because they believe that action has better results at European level than national level. Only when countries and nations work together and efficiently can face the challenges that may arise. European Union acts in practice by adopting rules of law. The EU Member States through their inclusion in the European Union and the signing of the European treaties undertake to apply European law.

The purpose of this thesis is to present, examine, analyze and evaluate the evolution of the institutional organization of the European Union, as established through successive revisions of the Treaties establishing the Single European Act, the Maastricht Treaty, Amsterdam Treaty and Nice Treaty, resulting in the significant Lisbon Treaty.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ 8
1.1 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΘΡΑΚΑ 11
1.2 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΚΑΕ) 14
1.3 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ (ΕΟΚ) 17
1.4 Η ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΞΗ 20
1.5 Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 23
1.6 Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ 26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Η ΠΟΡΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΙΚΑΙΑ ΣΤΗ ΛΙΣΑΒΟΝΑ 27
2.1 Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ 27
2.2 Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ 31
2.3 Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ 34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ :
3.1 ΘΕΣΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 40
3.2 ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 41
3.2.1 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 43
3.2.2 Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο 47
3.2.3 Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης 50
3.2.4 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή 52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 55
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 57